

srčno, da nam bode ostalo v hvaležnem spominu, ali o spremljevanji se sedaj ne da več govoriti.

Z izstopom iz kluba nemških konservativcev se ni nič izpremenil naš narodno-konservativni program, izpremenili smo samo svoje taktično postopanje in ravnanje. Zato ostanemo, kar se tiče konservativnega dela našega programa, še dalje somišljeniki nemških konservativcev in kedar bode treba, tudi njihovi zavezniki; samo v klubu, v koaliciji ne moremo ostati, ker mislimo, da je taka zveza z liberalizmom škodljiva in pogubonosa za konservativno stvar. Kaj naj si misli katoliško ljudstvo, ako se njegovi poslanci bijejo zunaj z liberalci na življenje in smrt, tu v parlamentu pa si podajo roke in sklepajo mir.

Katoliško ljudstvo bi bilo po našem mnenju zmešano, ako vidi, kako njihovi zastopniki na jedni strani navdušeni govoré na katoliškem shodu, sklepajo najboljše resolucije za papeža, cerkev, krščansko vzgojo in šolo, za krščansko socialno reformo, na drugi strani pa povzročijo tu v parlamentu koalicijo ter isto še dalje podpirajo tako, da liberalizem potegne na-se vlado in gospodarstvo v državi.

Tako postopanje mora mnogo škodovati konservativni stvari pri ljudstvu, v največjo škodo za katoliško družbo in katoliško cerkev. Svareč vzgled imamo v prvi bližini pred seboj.

Ozrimo se tja v Marijino kraljestvo, na Ogersko. Tam stopajo zdaj katoliki na noge, ali prepozno. Tam je liberalizem preplaval vsled njihovega molka ter storil jeden korak dalje, da razkristjani družbo s civilnim zakonom. Jednaka osoda čaka tudi nas, ako ne stopimo pravočasno na noge ter se ohrabrimo. Tega ne pravim jaz, ampak jeden najizvrstnejših ogerskih škofov, kardinal Schlauch.

Katoliški Jugoslovani nečemo biti krivi take nesreče, zato si odberemo drugo pot, ki je za nas tudi najbolj naravna: jugoslovansko združenje v zvezi s slovansko koalicijo, kakoršna je ravnokor dogotovljena.

V tem položaji ostanemo, dokler se stvari v koaliciji ne razvijejo, kakor se morejo razviti. Konservativci bodo morali sami hoditi ali voziti se. Ako se to zgodi, spoznali bodo tudi Poljaki svojo katoliško nalogo in dolžnost, in potem še steče ura IV. liberalne avstrijske dobe ter nastopi čas družega železnega obroča.

Do tedaj pa bodemo Jugoslovani zvesti svojemu programu in zvesti svojim volilcem toliko odločneje branili tu njih pravice, zahteve in želje, po najboljši vednosti in vesti, za Boga, cesarja in domovino.

Cerkvene zadeve.

O. Egidij Trček.

Majhen spomenik bi rad postavil s temi vrsticami blagemu možu in zvestemu prijatelju, katerega smo hladni zemlji izročili dne 5. januarja t. l. Pokojnik si to popolnoma zasluži, ker je bil goreč duhovnik, vrl narodnjak in izreden gostoljub.

Egidij Trček se je porodil leta 1842. v Metliki na Kranjskem; šolal se je v Ljubljani in potem nekaj časa na vseučilišču Dunajskem, ali veselje do duhovskega stanu ga je gnalo v benediktinski samostan v Admontu, kjer je bil posvečen v mešnika leta 1866. Na Gornjem Stajarju je pastiroval na večih mestih, dokler ga ni poslal njegov opat po smrti nepozabnega Korbinijana Lajha leta 1889. na slovenska tla. Postal je župnik pri Sv. Juriju ob Pesnici.

Da-si je živel dolgo let med trdimi Nemci, ven-

dar ni ugasnila v njega srcu ljubezen do svojih rojakov in do slovenske domovine. Navzlic temu se je čutil pri Sv. Juriju nekako nesrečnega in nezadovoljnega; to pa posebno zaradi pokvarjenosti ondotnega naroda. Ob nemški meji so do malega sami nemškutarji; torej žal, da popačeno ljudstvo. Tu je treba mladostnega ognja, krepkega in neustrašenega delovanja in silnega napora, ako hočeš le trohice doseči v narodnem oziru. Naš rajnik je to le predobro razvidel; ni se sicer ustrašil nobenega dela; ali tako žalosten pogled v prihodnost ga je potrl, ker je menil, da ne bode nikdar gledal sadu svojega truda. Mnogokrat so ga prijatelji tolažili z nadejo, da se izpremenijo naše razmere, ki so v tem kraju res tako žalostne in neprenosne, da bi kar obupal rahločuten človek. Saj ga skoro ni moža, ki bi bil zanesljiv pri volitvah; zato je pa so tudi nemškutarji do zdaj povsod in vselej zmagovali. Ranjkega je to silno bolelo in morda pospešilo njegovo smrt, kajti krepkega zdravja itak ni bil.

Gostoljubnost njegova je bila znana daleč okrog; gostu svojemu bi bil dal vse, kar je imel, če tudi so bile njegove gnotne razmere zelo skromne.

Na postelj smrtno ga je položilo izpolnjevanje dolžnosti svojih; šel je na izpoved, dasiravno je bil že sam nevarno bolen za šeno. Umrl je mirno. Na jako neugoden dan je bil pogreb, namreč pred praznikom Sv. Treh Kraljev; ni bilo torej pričakovati mnogo duhovnih tovarišev; kljubu temu ga je še vendar spremljalo 15 duhovnikov k večnemu počitku. Dosla je tudi njegova sestra gospa Sigljeva, njegova svaka: c. kr. davčni adjunkt g. Sigelj in g. kapelan Kamniški. Rodbina se iskreno zahvaljuje čast. dekanu Jareninskemu, g. Fleku za krasno nagrobnico in vsem gosp. duhovnikom, ki so skazali ranjkemu zadnjo čast. Jaz pa kličem s solznimi očmi: Bog daj temu blagemu srcu in zvestemu prijatelju večni mir in pokoj! Črnogorski.

Spomin vrlemu možu.

Dne 9. januarja t. l. izročili smo na Križevskem mirodvoru materi zemlji telesne ostanke Franca Horvata, bivšega kmeta v Bunčanih. Ker je bil ranjki mož, da so mu redki enaki, mislim v nastopnih vrsticah podati kratek popis njegovega delovanja, da izjemo cenjeni bralci »Slovenskega Gospodarja« po širni Sloveniji, kako se je začelo, razvijalo in teklo življenje možu, ki je zaslužil, da se postavi drugim v izglede in posnemo, njemu samemu pa se ohrani s tem borni spominek. Pokojnik je bil rojen leta 1828 pri Sv. Križu na Murškem polju, obiskoval je tamosnjo ljudsko šolo in po letih postal prav priden krščanski mladenič.

Ako bi prišel, spoštovani bralec, pred kakimi 40 leti v Križevsko cerkev k popoldanski službi božji, slišal bi tam, da duhovnik izprašujejo iz lece mladino katekizem. Pri ti priliki bi gotovo tvojo pozornost na-se obrnil mladenič, kakih 20 let star, ki je stal tam pri oltarju sv. Sebastijana, kajti ta je odgovarjal najbolj glasno in na vsako vprašanje, da so tako rekoč vsi drugi le samo za njim govorili.

In tega mladeniča bi ti na vsak način hotel poznati, toraj vprašaj nekoga po njegovem imenu, odgovorilo se ti bi: to je Ivanov Franček; ta Franček pa ni nikdo drugi bil, kakor naš pokojnik. In kaj misliš zakaj so mladeniča nazivali z drobnim imenom Franček, je-li bil morda tako majhne postave? Nikakor; bil je srednje in trdne rasti, zmirom rudečih lic. To drobno ime so mu le nadjali zavoljo njegove krotkosti in po-hlevnosti, on je bil vedno vedrega in veselega lica, z vsakim prijazen, vsakemu postrežen, z eno besedo bil je v resnici izglede krščanskega mladeniča. Ivanov pa so mu rekli zato, ker so njegovo rojstno hišo po do-

mače navadno tako nazivali, po krstnem imenu njegovih prednikov. Okoli leta 1855 se je pokojni oženil v Bunčane in tu je pokazal, da iz vrlega mladeniča postane tudi vrl mož, izgleden gospodar in pridni oča.

Dobil je njemu enako pridno krščansko udovo za ženo. Našel je četiri otroke s prejšnjim možem in njemu samemu je Bog troje izročil. Med temi on ni delal nobene razlike; on je za oboje po očetovsko skrbel, vse lepo krščansko izredil, kar se kaže v tem, da so postali vsi pridni in spoštovani gospodarji in gospodinje. Vse to pa je zamogel storiti, ker je res izgledno in varčno gospodaril; njemu ni bilo nikdar vreme pre-slabo ali delo preuborno, da bi on za-nj ne prijel.

Poleg tega pa ni zaničeval vesele družbe in v sredi svojih sosedov ali dobrih prijateljev je bil prav šaljiv; zmirom je vedel kako povedati in tako tovariše pošteno kratkočasiti, kar ga je vsem priljubilo.

(Konec prih.)

Mili darovi za družbo vednega češčenja:

Sv. Ropert nad Laškim 5 fl. 12 kr., Središče 7 fl. 2 kr. Svetinje 3 fl., Sv. Nikolaj pri Ormožu 7 fl. 62 kr., Sv. Lenart v Slov. gor. 5 fl., Sv. Bolfank pri Bišu 16 fl. 50 kr., Hajdina 16 fl., Sv. Vid pri Ponkvi 25 fl., Makole 45 fl., Studenice 4 fl. 38 kr., Sv. Jurij v Slov. gor. 13 fl., Galicija 5 fl., Skomre 7 fl. 50 kr., Sv. Ana v Slov. gor. 13 fl. 10 kr., Šmarje 5 fl. 50 kr., Celje 13 fl., Prevorje 2 fl., Vitanje 9 fl. 50 kr., č. g. J. Planinšek 1 fl., Žitale 12 fl. 30 kr., Sv. Ožbalt 2 fl.

Gospodarske stvari.

Društvo „Kmetovalec“ v Gotovljah.

(Konec.)

Udje društva. — Društvo šteje do danes 3 ustanovnike, 59 rednih, 74 podpornih in 10 častnih udov, skupaj je toraj 146 udov. Zares lep napredek, redka je vas, ki se sme ponašati z enakim društvom, a ponosen je lahko tudi vsak Gotovljan, kateri je vpisan od začetka v to prekoristno društvo; kdor pa še sedaj noče pristopiti le v svojo korist društvu, podoben je onemu, ki lačen in žejen okrog obložene mize hodi, pa ne je in ne pije.

Imovina društva. — Društvo je imelo do danes 444 gld. 15 kr. dohodkov in 431 gld. 25 kr. stroškov, preostane toraj lahko denarne vsote za nakup kmetijskih strojev in orodja, ter za napravljanje drevesnice. Odbor društva naročil je zopet to leto veliki podzemeljski plug, poprej pa že za žito čistilnico, travniško brano, škropilnico in več majnšega orodja. Društvena drevesnica povejšala se je zopet za 400 dreves, ter šteje sedaj okoli dva tisoč večjidel že cepljenih drevec.

Dalje šteje društvo mnogo deloma kmetijskih, deloma zabavnih knjig, ter veliko vsakovrstnih časnikov, katere je prejelo darovane. Naj omenim tu nekatere blage darovatelje; Davorin Antloga, veleposestniški sin v Gotovljah, daroval je 50 knjig ter naroča »Dom in Svet« in »Slovenskega Gospodarja«. Slavni naš rojak, gospod profesor Davorin Cilensek, poslal je 50 knjig imenitne vsebine. Več knjig daroval je tudi gosp. Tone Goršek, trgovec, predsednik društva itd. ter naroča tudi več časopisov kakor: »Slovenskega Gospodarja«, »Kmetovalec« »Domoljuba« itd. Več knjig poslal je že tudi gosp. učitelj Tone Petriček, kateri je že od začetka veliki podpornik društva. Tako tedaj šteje društvo že tudi

srčna zahvala vsem darovateljem in podpornikom »Kmetovalca«. Obrnem pa se tudi z milo prošnjo do vseh, da bi tudi zanaprej ne pozabili pogumnih Gotovljanov. Bog dal mnogo posnemovalcev! Dalje šteje društvo še precej časnikov. Domači č. g. župnik pošiljajo nam redno »Slovenca« in »Mir«, društvo pa še deloma naroča ali redno prejema 2 izt. »Slovenskega Gospodarja«, 2 iztisa, »Kmetovalca«, 2 izt. »Domoljuba«, »Domovino«, »Dom in Svet«, ter je ud č. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske, in družbe sv. Mohorja v Celovcu.

To bi bile skromne vrstice lanskega poročila društva »Kmetovalec« v Gotovljah. Dragi čitatelj teh vrstic, pa mi naj ne šteje v zlo moje pomankljivosti, ker nisem ravno pisatelj ali kakšen učenjak, temveč dosedaj in naprej le učenec s trdnjo voljo in z geslom: Pomagaj si sam in Bog Ti bode pomagal!

Vsem prijateljem slov. rodú pa in kmetijstva kličem že danes k XIV. občnemu zboru na veselo svidenje!

Martin Antloga, tajnik.

Tropine kurilo in piča.

V mnogih deželah rabijo se tropine kot kurilo in sicer v krajih, kjer primanjkuje lesa ali je zelo drag. Pa tudi na Slovenskem pridejo časi, v katerih je le težko dobiti pravega kurila. Posebno, če se tropine ne porabljaajo kot krma, je dobro in pametno, da se vsaj kot kurilo uporabijo. Take tropine, ki se bodo sežgale, se najbolje na solncu do cela posušijo in potem prav na tesno in trdno stisnejo v primerno leseno posodo brez dna. Ta ne sme višja biti, kakor 1½ dm, na jednem koncu širša, kakor na drugem, premer na širšem koncu se napravi malo večji, kakor 1½ dm. V večji posodi so tropine pripravljene in sicer malo s kako mokroto napojene. Ona mala posoda se napolni s tropinami in te se posebno na tesno stisnejo. Na to se posodica obrne in hlebček na klop ali mizo položi, kjer svojih tovarišev čaka.

Seveda tako kurilo nima tolike vrednosti, kakor pravi les ali premog. A ker je vredno in se lahko doma pripravlja a se tudi s tem prirejanjem ne potratijo preveč časa, je le v krajih priporočati, kjer primanjkuje drugega lesa. Drugači pa so tropine brez vsekake vrednosti, če se ne porabijo kot kurilo ali v krmljenje zlasti drobnice, koz in ovac.

Tu in tam so to stvar že poskušali in dobro se je povsod obneslo, kajti pri stiskanju grozdja ali sadja se ločijo le one tvarine, ki delajo vino ali jabelčnik, vse drugo pa brez male izjeme ostane, torej tudi one snovi, ki služijo v hrano. Tropine, ki so za jasli namenjene, spravijo se v malo kad ali čeber, pridene se jim nekaj soli in to se nekaj pusti pri miru. Ta zmes ni brez dobrega okusa in jako diši ovcam pa tudi kozam. Le malokdaj ti bodo kaj pustile od tropin. Redijo se ravno tako, kakor pri krmljenju s senom, mleko ne postane nikakor slabše, kajti tudi kravam se z vspehom polagajo, kratko rečeno, slabega nasledka nimajo nobenega. Dobro je in za živali ukusnejše, če se samim tropinam prideva tudi nekoliko — sena.

Sejmovi. Dne 9. februarja na Pilštanju in v Konjicah. Dne 10. februarja pri Sv. Juriju ob južni železnici in v Vuzenicah. Dne 12. februarja v Vidmu. Dne 13. februarja na Ponikvi, v Žalcu in v Sevnici. Dne 15. februarja v Arvežu, v Tržišah in v Gradcu. Dne 16. februarja v Bučah. Dne 17. februarja v Slov. Gradcu.